(บทความวิจัย)

การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด จังหวัดพังงา

Analyze the Financial Alarms of Tap Pud Agricultural Cooperative Limited. Phang-Nga Province

นิพิชฌม์โชติ เพ็งสกุล[1] ส่งเสริม หอมกลิ่น[2]

Nipitchot Pengsakul[1], Songserm Homglin[2*]

[1]สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส 96000

[2]สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

[1] Narathiwat Provincial Cooperative Office, Narathiwat Province, 96000

[2]School of Agriculture and Cooperatives, Sukhothai Thammathirat Open University, Pakkret, Nonthaburi, 11120

*Corresponding author: songserm.hom@stou.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ และ 2)วิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงิน และแนวทางการบริหารทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ ในปีบัญชี 2561-2565 โดยการวิเคราะห์ร้อยละตามแนวดิ่ง แนวโน้ม และอัตราส่วนทางการเงินในมุมมอง 6 มิติ เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลการดำเนินงานของสหกรณ์มียอดขาย/บริการเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะปี 2565 ต้นทุนขาย/บริการ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน กำไรสุทธิไม่แน่นอนเป็นผลจากต้นทุนขาย/บริการและค่าใช้จ่ายสูงขึ้น สินทรัพย์ของสหกรณ์เป็นเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก มากกว่าร้อยละ 65.80 หนี้สินเป็นเงินรับฝากจากสมาชิกมากกว่าร้อยละ 59.44 และทุนของสหกรณ์เป็นทุนเรือนหุ้นมากกว่าร้อยละ 21.41 และ 2) สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์จากอัตราส่วนทางการเงินในมุมมอง 6 มิติ ดังนี้ (1) ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อัตราหนี้สินต่อทุนสูงกว่าค่าเฉลี่ย (2) คุณภาพของสินทรัพย์ อัตราการค้างชำระของลูกหนี้สูงกว่าค่าเฉลี่ย (3) ขีดความสามารถในการบริหารจัดการ อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (4) การทำกำไร อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงกว่าค่าเฉลี่ย (5) สภาพคล่องทางการเงิน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนและอัตราการหมุนของสินค้าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย อายุเฉลี่ยของสินค้าสูงกว่าค่าเฉลี่ย และอัตราลูกหนี้ระยะสั้นชำระได้ตามกำหนดต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และ (6) ผลกระทบต่อธุรกิจ คืออัตราดอกเบี้ยจากภายนอก คู่แข่งขัน และ โควิด-19 และ แนวทางการบริหารทางการเงิน สหกรณ์มีอัตราหนี้ค้างชำระสูงต้องวางแผนในการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างจริงจัง หนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์ควรเพิ่มทุนจากการเพิ่มปริมาณธุรกิจและการทำกำไร ควบคุมต้นทุนขาย/บริการและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้

คำสำคัญ: ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน สัญญาณเตือนภัยทางการเงิน สหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด

Abstract

The objectives of this study were 1) to analyze the performance and financial status of Tap Pud Agricultural Cooperative Limited. and 2) to analyze the financial alarms and to suggest financial management guidelines of Tap Pud Agricultural Cooperative Limited. The study method were secondary data. By collecting data from the financial reports for the Fiscal Year 2018 – 2022. Data analysis by vertical, trends and financial analysis using of ratios from six-dimensional perspectives which were compared with the average of very large agricultural cooperatives.

The results of the study found that: 1) The cooperative's performance has increased sales/services, especially in 2022. Cost of sales/services, business-specific expenses and operating expenses increased as well. Net profit was uncertain as a result of sales/service costs and higher costs. The cooperative's assets were loans to its members more than 65.80 %, debts were deposits from members more than 59.44 % and the cooperative's capital were more than 21.41% share capital. 2) Financial alarm of cooperatives from the analysis of financial ratios from six-dimensional perspectives.: (1) Capital strength: debt-to-equity ratio was higher than average.; (2) Asset quality :rate of debtors was higher than average; (3) Management ability: the business growth rate was lower than average; (4) Earning sufficiency: the ratio of operating expenses to profit before operating expenses was higher than average; (5) Liquidity: working capital ratio and product turnover ratio are below average, the average age of the product was above average, and the rate of short-term debtors being able to pay on time was lower than average.; (6) Sensitivity: the cooperative has been impacted by external interest rates, competitors, and COVID-19 ; and financial management guidelines; the cooperative has a high rate of outstanding debt. Must plan to seriously pursue and collect debts. The cooperative has more debt than its capital. The cooperative should increase its capital by increasing business volume and earning sufficiency, control sales/service costs and operating expenses; and reduce interest rates on deposits and interest rates on loans.

Keywords: Operating Results and Financial Status, Financial alarm, Tap Pud Agricultural Cooperative Limited.

บทนำ

สหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา จดทะเบียนเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2519 ดำเนินการมาแล้ว 47 ปี ณ วันสิ้นปีทางบัญชี (31 มีนาคม 2565) จัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก มีสมาชิก 1,374 คน ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 33,954,758.06 บาท สหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งมีการให้กู้ในระหว่างปี จำนวน 4,458,643.56 บาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยจัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายให้สมาชิกในระหว่างปี จำนวน 6,000,326.20 บาท ธุรกิจผลิตปุ๋ยผสม ซึ่งสหกรณ์มีการผสมปุ๋ยเพื่อจำหน่ายให้สมาชิกในระหว่างปี จำนวน 1,084,274.00 บาท และผลการดำเนินงานในปีบัญชีล่าสุด มีกำไรสุทธิ 629,532.58 บาท ในช่วงปีที่ผ่านมาการดำเนินงานของสหกรณ์มีกำไรอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ โดยปี 2561 มีกำไรสุทธิ 1,801,121.78 บาท ปี 2562 มีกำไรสุทธิ 416,507.19 บาท ปี 2563 มีกำไรสุทธิ 1,557,773.73 บาท ปี 2564 มีกำไรสุทธิ 237,941.38 บาท และในปี 2565 มีกำไรสุทธิ 629,532.58 บาท และถ้าย้อนหลังเกินกว่า 5 ที่ผ่านมาผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีการขาดทุนสะสมเนื่องจากสำรองหนี้สงสัยจะสูญจากการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ (สหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด, 2565)

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์สะท้อนถึงความสามารถในการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งส่วนใหญ่แล้วมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสหกรณ์ยังไม่เพียงพอกับสถานการณ์การดำเนินธุรกิจ

สหกรณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรรมการสหกรณ์ คือ สมาชิกสหกรณ์ซึ่งเป็นเกษตรกรในพื้นที่ต้องใช้เวลาในการทำอาชีพทางการเกษตรของตน และการเปลี่ยนผ่านของคณะกรรมการดำเนินการแต่ละชุดจำนวนครึ่งหนึ่งทุกปีซึ่งส่งผลให้กรรมการสหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ทราบผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารการเงินซึ่งสะท้อนถึงความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ในทุกด้านและนำไปสู่การวางแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การนำระบบเตือนภัยเพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์เป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้สภาวการณ์แข่งขันกับธุรกิจทั่วไปในปัจจุบัน ช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารสหกรณ์ในการกำหนดนโยบายและวางแผนงานทุกระดับเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนช่วยให้การปฏิบัติงานต่างๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายและมีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเตือนภัยทางการเงินแก่สหกรณ์ เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยของสหกรณ์ให้ผู้บริหารได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์เพื่อให้สามารถวางแผนรับสถานการณ์ได้ทันเวลารวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานและบริหารการเงินของสกรณ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ และ 2) วิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์ และเสนอแนะแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด เป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากงบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และรายงานผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ในปีบัญชี 2561-2565 โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ได้แก่ การวิเคราะห์ร้อยละตามแนวดิ่ง แนวโน้ม และ อัตราส่วนทางการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS) เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์สำหรับสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เป็นรายปี และค่าเฉลี่ย 5 ปี โดยเทียบระดับสูงกว่า ระดับเดียวกัน และระดับต่ำกว่า และผู้ศึกษาได้นำผลการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด สรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัยมีดังนี้

1. ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์

1.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์จากงบกำไรขาดทุน ปี 2561- 2565 โดยการวิเคราะห์ร้อยละตามแนวดิ่ง และแนวโน้ม ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

รายการ (หน่วย:พันบาท)	2561	2562	2563	2564	2565	Common Size Analysis :%				
						2561	2562	2563	2564	2565
ขาย/บริการ	4,597.65	4,557.35	4,692/59	5,687.25	9,385.52	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	2,429.77	2,436.41	2,618.02	3,648.70	7,051.19	52.85	53.46	55.79	64.16	75.15
กำไรขั้นต้น	2,167.88	2,120.93	2,074.56	2,038.54	2,334.33	47.15	46.54	44.21	35.84	24.87
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	834.64	499.25	472.24	702.78	666.21	18.15	10.95	10.06	12.36	7.10
รวม	3,002.52	2,620.19	2,546.80	2,471.33	3,000.54	65.31	57.49	54.27	48.20	31.97
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	901.45	953.12	(216.79(	1,454.74	1,370.79	19.61	20.91	(4.62)	25.58	14.61
กำไรเฉพาะธุรกิจ	2,101.07	1,667.06	2,763.60	1,286.59	1,629.74	45.70	36.58	58.89	22.62	17.36
บวก รายได้อื่น	820.55	751.54	1,180.53	1,021.86	1,090.06	17.85	16.49	25.16	17.97	11.61
รวม	2,921.62	2,418.61	3,944.13	2,308.45	2,719.80	63.55	53.07	84.05	40.59	28.98
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,120.50	2,002.10	2,386.58	2,070.51	2,090.27	24.37	43.93	50.85	36.41	22.27
กำไรสุทธิประจำปี	**1,801.12**	**416.50**	**1,557.77**	**237.94**	**629.53**	**39.17**	**9.14**	**35.20**	**4.18**	**6.71**

จากตารางการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์จากงบกำไรขาดทุน ปี 2561- 2565 ธุรกิจหลักของสหกรณ์ได้แก่ธุรกิจสินเชื่อ และ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ผลการดำเนินงานด้านยอดขาย/บริการของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้นทุกปีโดยเฉพาะปี 2565 เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนมากกว่าเท่าตัว ต้นทุนขาย/บริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้นเช่นกัน เมื่อพิจารณาจากอัตราร้อยละของต้นทุนขาย/บริการเทียบกับยอดขาย/บริการเพิ่มมากขึ้น จากอัตราร้อยละ 52.85 เป็นร้อยละ 75.15 ซึ่งมีผลให้อัตราร้อยละของกำไรขั้นต้นของสหกรณ์ลดลงในปี 2564 และ 2565

รายได้เฉพาะธุรกิจและรายได้อื่นของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้นไม่มาก ยกเว้นปี 2563 ส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในปี 2563 แต่ลดลงในปี 2564 และ 2565

กำไรสุทธิของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้นในปี 2563 ซึ่งเป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจลดลงจากการได้รับคืนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญ และลดลงในปี 2564 และ 2565 ทำให้อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ลดลง

โดยสรุปสหกรณ์มียอดขาย/บริการที่เพิ่มขึ้น แต่ต้นทุนขาย/บริการเพิ่มมากขึ้นด้วย รายได้เฉพาะธุรกิจลดลงในขณะที่ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ลดลงแต่ละลดไม่มาก จึงมีผลทำให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ลดลง ดังนั้นความเสี่ยงสำคัญของสหกรณ์จากต้นทุนขาย/บริการที่สูงขึ้น และรายได้จากดอกเบี้ยเงินให้กู้ไม่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นไม่มาก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยังคงสูง

1.2 ฐานะการเงินของสหกรณ์ การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์จากงบแสดงฐานะการเงิน ปี 2561- 2565 โดยการวิเคราะห์ร้อยละตามแนวดิ่ง และแนวโน้ม ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 2 และ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ฐานะการเงินจากงบแสดงฐานะทางการเงิน: ด้านสินทรัพย์

รายการ (หน่วย: พันบาท)	2561	2562	2563	2564	2565	Common Size Analysis (%)				
						2561	2562	2563	2564	2565
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2,879.61	1.24.50	1,957.30	5,637.73	6,817.68	8.00	3.85	6.05	16.65	20.08
เงินฝากสหกรณ์	104.52	104.57	104.63	102.64	97.81	0.29	0.32	0.32	0.30	0.29
หักค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญ	(102.64)	(102.64)	(102.64)	(102.64)	(97.81)	(0.29)	(0.32)	(0.32)	0	(0.29)
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	14,235.68	13,662.28	12,626.70	15,024.44	14,842.78	59.57	42.29	39.04	44.36	43.71
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	693.56	79.30	3,039.87	0	110.28	1.93	0.25	9.40	0	0.32
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	5,421.39	5,157.34	3,663.47	2,639.19	2,519.92	15.07	15.96	11.33	7.79	7.42
สินค้าคงเหลือ-สุทธิ	320.96	341.96	633.39	491.23	299.68	0.89	1.06	1.96	1.45	0.88
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	298.87	82.88	124.26	184.00	358.33	0.83	0.15	0.38	0.54	1.06
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	**23,851.96**	**20,567.59**	**22,047.01**	**23,976.63**	**24,948.70**	**66.30**	**63.66**	**68.17**	**70.80**	**73.48**
เงินลงทุนระยะยาว	231.90	232.50	233.50	235.70	236.70	0.64	0.72	0.72	0.70	0.70
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	10,393.94	9,985.77	8,851.70	8,670.88	7,052.23	28.89	30.91	27.37	25.60	22.09
ลูกหนี้ระยะยาว	0	240.72	140.46	0	283.50	0	0.75	0.41	0	0.83
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	1,455.41	1,238.72	1,026.24	943.45	943.07	4.05	3.83	3.17	2.79	2.78
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	40.30	40.83	40.83	40.53	40.53	0.11	0.13	0.13	0.12	0.12
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	**12,121.56**	**11,738.56**	**10,292.74**	**9,890.57**	**9,006.05**	**33.70**	**36.34**	**31.83**	**29.20**	**26.52**
รวมสินทรัพย์	**35,973.54**	**32,306.85**	**32,339.76**	**33,967.20**	**33,954.75**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**

จากตารางการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์ ด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินให้กู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ตั้งแต่ปี 2561 – 2565 มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยโดยร้อยละของลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้น ร้อยละ 39.57, 42.29, 39.04, 44.36 และ 43.71 ของสินทรัพย์รวม และลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว ร้อยละ 28.89, 30.91, 27.37, 25.60 และ 22.09 ของสินทรัพย์รวม สหกรณ์มีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างชำระในจำนวนที่สูงในปี 2561 และลดลงในปี 2562-2565 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 15.07 และลดลงเหลือร้อยละ 7.42 ในปี 2565 ทั้งนี้เป็นผลมาจากการปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ของสมาชิก ซึ่งในช่วงก่อนปี 2561 สหกรณ์มียอดขาดทุนสะสมต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนค่าใช้จ่ายจากการสำรองหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้เงินให้กู้ที่สะสมมาหลายปี สหกรณ์ให้สินเชื่อเพิ่มระหว่างปีน้อยจึงมีผลให้สินทรัพย์รวมของสหกรณ์ลดลงจากปี 2561-2565 นอกจากนั้นเงินสดและเงินฝากธนาคารของสหกรณ์ปี 2564 และ 2565 สัดส่วนร้อยละเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สหกรณ์มีสภาพคล่องดี แต่ความสามารถในการนำเงินไปหารายได้จากการฝากธนาคารได้ผลตอบแทนต่ำกว่าการให้สินเชื่อแก่สมาชิก

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ฐานะการเงินจากงบแสดงฐานะทางการเงิน: ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์

รายการ (หน่วย:พันบาท)	2561	2562	2563	2564	2565	Common Size Analysis (%)				
						2561	2562	2563	2564	2565
เงินกู้ยืมระยะสั้น	4,399.99	3,100.00	1,500.00	585.00	470.00	12.23	9.60	4.64	1.73	1.38
เจ้าหนี้การค้า	89.00	92.15	101.39	85.09	90.56	0.25	0.29	0.31	0.25	0.27
เงินรับฝาก	21,413.49	19,300.68	19,223.25	20,732.62	21,049.10	59.53	59.74	59.44	61.22	61.99
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ค้างจ่าย	51.67	69.68	53.85	50.00	22.37	0.14	0.22	0.17	0.15	0.07
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	652.93	703.26	711.78	1,432.69	1,230.04	1.81	2.19	2.20	4.23	3.62
รวมหนี้สินหมุนเวียน	**26,606.10**	**23,265.78**	**21,590.28**	**22,885.41**	**22,386.10**	**73.96**	**72.02**	**66.76**	**67.57**	**67.33**
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	1,857.07	1,448.28	1.665.06	2,485.67	2,422.53	5.16	4.48	5.12	7.34	7.13
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	**1,857.07**	**1,448.28**	**1.665.06**	**2,485.67**	**2,422.53**	**5.16**	**4.48**	**5.12**	**7.34**	**7.13**
รวมหนี้สิน	**28,463.17**	**24,741.07**	**23,245.88**	**25,371.08**	**25,284.64**	**79.12**	**76.50**	**71.88**	**74.91**	**74.47**
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	7,702.27	7,965.62	8,160.27	7,660.80	7,377.11	21.41	24.66	25.23	22.62	21.73
ทุนสำรอง	255.15	0	0	171.80	234.71	0.71	0	0	0.51	0.69
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่น ๆ	741.98	615.46	522.71	425.57	428.75	2.06	1.91	1.62	1.26	1.26
ขาดทุนสะสม	(2,080.00)	(1,198.00)	0	0	0	(5.78)	(3.68)	0	0	0
กำไรสุทธิ	1,801.12	416.50	1,557.77	237.94	629.53	5.01	1.29	4.82	0.70	1.85
หัก โอนไปชดเชยขาดทุนสะสม	(910.17)	(216.50)	(1,146.88)	0	0	(2.51)	(0.67)	(3.55)	0	0
รวมทุนของสหกรณ์	**7,510.36**	**7,592.08**	**9,093.87**	**8,496.11**	**8,670.11**	**20.88**	**23.50**	**28.12**	**25.09**	**25.53**
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	**35,973.54**	**32,306.85**	**32,339.76**	**33,967.20**	**33,954.75**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**

จากตารางการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์ ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ หนี้สินส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นหนี้สินหมุนเวียนคือเงินรับฝากถึงร้อยละ 59.53, 59.74, 59.44, 61.22 และ 61.99 ของหนี้สินและทุนรวมของสหกรณ์ ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้นมากกว่าร้อยละ 21.41 ของหนี้สินและทุนรวมของสหกรณ์ ส่วนทุนสำรองของสหกรณ์ลดลงจากปี 2561 -2563 เนื่องจากนำไปชดเชยการขาดทุนสะสมของสหกรณ์ และเริ่มมีทุนสำรองเพิ่มขึ้นในปี 2564-2565 ซึ่งทำให้ทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

สรุปฐานะการเงินของสหกรณ์ ความเสี่ยงที่สำคัญจากการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นไม่มากเป็นผลมาจากสมาชิกมีหนี้ค้างชำระนานอยู่แล้ว และดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับยังมีจำนวนมาก ส่วนหนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงจากเงินรับฝากที่มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 59.44 ของหนี้สินและทุนของสหกรณ์ สหกรณ์จำเป็นต้องสำรองเงินสดและเงินฝากธนาคารไว้จำนวนมาก ทำให้โอกาสนำเงินไปสร้างรายได้อื่นน้อยลง

2. สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และเสนอแนะแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์

การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS) เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ปี 2561 - 2565 เป็นรายปี และเฉลี่ย 5 ปี ดังนี้

2.1 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength: C) ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราการเติบโตของทุน อัตราการเติบโตของหนี้และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม ตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 มิติที่ 1 ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี					เฉลี่ย 5 ปี
		2561	2562	2563	2564	2565	
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	3.79	3.26	2.56	2.99	2.92	3.10
Peer Group		2.08	2.04	1.96	1.92	1.92	1.98
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.01	-	-	0.01	0.01	0.00
Peer Group		0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07
อัตราการเจริญเติบโตของทุนของสหกรณ์	ร้อยละ	28.43	1.09	19.78	(6.57)	2.05	8.95
Peer Group		0.95	3.60	0.93	4.69	4.69	2.97
อัตราการเติบโตของหนี้	ร้อยละ	(5.84)	(13.17)	(5.94)	9.14	(0.34)	(3.23)
Peer Group		1.67	1.79	(3.13)	2.39	2.39	1.02
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	ร้อยละ	23.98	5.49	17.13	2.80	7.26	11.33
Peer Group		5.67	4.68	4.40	4.87	4.87	4.90

จากตารางความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่มสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม โดยเฉพาะหนี้สินที่เป็นเงินรับฝาก สหกรณ์มีความเสี่ยงต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝากเป็นลำดับแรก เนื่องจากทุนสำรองของสหกรณ์น้อยมากจากการนำไปชดเชยการขาดทุนสะสม และมีผลให้อัตราเติบโตของทุนของสหกรณ์เพิ่มไม่มาก ซึ่งบางปีสูงกว่าและบางปีต่ำกว่าค่าเฉลี่ยซึ่งผลทำค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งมีผลให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มมากเนื่องจากทุนของสหกรณ์มีน้อยมาก

โดยสรุปความเสี่ยงความเพียงพอของต่อความเสี่ยงของสหกรณ์มาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์พิจารณาในด้านสหกรณ์หารายได้มาต้องจ่ายดอกเบี้ยงเงินรับฝากก่อนเป็นลำดับแรกถือว่าเป็นต้นทุนเงินทุนของสหกรณ์ซึ่งสหกรณ์ยังต้องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราสูงเพื่อดึงเงินฝากไว้กับสหกรณ์ และต้องสำรองเงินสดและเงินฝากธนาคารไว้สูงเพื่อสำรองให้สมาชิกในการจะมาถอนคืนเงินรับฝากเมื่อใดก็ได้ จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเสนอแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์ดังนี้ ทุนของสหกรณ์ลดลงอย่างมากเนื่องจากผลขาดทุนสะสมที่ผ่านมาในขณะหนี้สินของสหกรณ์เป็นเงินรับฝากยังเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย สหกรณ์ควรต้องเพิ่มทุนทั้งทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง และควรเพิ่มปริมาณธุรกิจเพื่อเพิ่มรายได้และควบคุมค่าใช้จ่ายเพื่อจะเพิ่มกำไรสุทธิ และจะมีผลต่อทุนสำรองที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคตเพื่อลดอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

2.2 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality: A) ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์อัตราการค้างชำระของลูกหนี้ อัตราหมุนของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่มตามตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ของสหกรณ์

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี					เฉลี่ย 5 ปี
		2561	2562	2563	2564	2565	
อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	ร้อยละ	55.28	54.26	74.58	81.84	88.99	70.99
Peer Group		39.31	38.98	40.19	39.17	39.17	39.36
อัตราหมุนของสินทรัพย์	เท่า	0.26	0.13	0.15	0.17	0.28	0.20
Peer Group		0.60	0.56	0.52	0.52	0.52	0.54
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	5.01	1.29	4.82	0.70	1.85	2.73
Peer Group		1.83	1.53	1.47	1.66	1.66	1.63
อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	ร้อยละ	(0.29)	(10.19)	0.10	4.72	0.16	(1.08)
Peer Group		1.44	2.38	(1.80)	3.17	3.17	1.67

จากตารางคุณภาพของสินทรัพย์ของสหกรณ์เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม สหกรณ์มีอัตราการค้างชำระของลูกหนี้สูงกว่าค่าเฉลี่ยมากทุกปี จึงเป็นผลให้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสูงมาก และผลดังกล่าวทำให้อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ต่ำค่าเฉลี่ยของกลุ่ม อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์สูงต่ำไม่แน่นอนเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มและอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นผลมาจากการขาดทุนสะสมของสหกรณ์ซึ่งสหกรณ์ต้องหักทุนสำรองเพื่อชดเชยการขาดทุนสะสม

โดยสรุปคุณภาพของสินทรัพย์ของสหกรณ์มีอัตราการค้างชำระของลูกหนี้สูงมากเป็นความเสี่ยงที่สหกรณ์ต้องดำเนินการแก้ไขเร่งด่วน และแม้สหกรณ์จะมีโครงการปรับโครงสร้างหนี้แต่จะมีผลดีในระยะสั้นส่วนระยะยาวอาจจะมีอัตราการค้างชำระของลูกหนี้สูงขึ้นได้อีก จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเสนอแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์ดังนี้ สหกรณ์จำเป็นวางแผนและกลยุทธแก้ไขหนี้ค้างชำระโดยด่วน เพื่อจะมีผลต่อดอกเบี้ยค้างชำระและการขยายสินเชื่อเพิ่มในอนาคต และสหกรณ์ควรมีโครงการสนับสนุนสมาชิกให้มีรายได้หรือลดรายจ่ายเพื่อจะได้สามารถชำระหนี้คืนในระยะยาวได้ด้วย

2.3 มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหารจัดการ (Management Ability: M) ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์อัตราการเติบโตของธุรกิจ โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตามตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี					เฉลี่ย 5 ปี
		2561	2562	2563	2564	2565	
อัตราการเติบโตของธุรกิจ	ร้อยละ	(61.10)	(2.19)	(24.99)	61.63	17.05	(1.92)
Peer Group		(5.93)	(3.57)	(3.47)	(1.73)	(1.73)	(3.28)

จากตารางขีดความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม อัตราการเติบโตของธุรกิจของสกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากตั้งแต่ปี 2561 -2563 เนื่องมาจากธุรกิจหลักของสหกรณ์คือการให้สินเชื่อแก่สมาชิกและผลจากอัตราการค้างชำระของลูกหนี้สูงมากและอัตราดอกเบี้ยค้างชำระสูงมากด้วย สหกรณ์จึงไม่สามารถขยายการให้สินเชื่อเพิ่มได้ แต่มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นในปี 2564 และ 2565 เนื่องมาจากการปรับโครงหนี้เงินกู้ของสมาชิก และสหกรณ์ขยายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น และขยายธุรกิจผลิตปุ๋ยผสมด้วย สรุปความเสี่ยงสำคัญในการขยายธุรกิจใหม่ที่สหกรณ์ยังไม่คุ้นเคยจะเป็นผลให้ต้นทุนขาย/บริการของธุรกิจเพิ่มขึ้นซึ่งจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเสนอแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์ดังนี้ อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจ

ไม่แน่นอน ผลจากการขาดทุนสะสม และเริ่มดีขึ้นในปี 2564 และ 2565 เนื่องมาจากการปรับโครงหนี้เงินกู้ของสมาชิกควรระวังการปรับโครงสร้างหนี้ในระยะยาว อาจจะเป็นภาระหนี้สินแก่สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้ได้เป็นหนี้ค้างชำระในอนาคตสหกรณ์ควรสนับสนุนด้านการเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายแก่สมาชิก และสหกรณ์ขยายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น และขยายธุรกิจผลิตปุ๋ยผสมด้วย ซึ่งการขยายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ต้นทุนขาย/บริการยังสูง ควรควบคุมดูแลเรื่องต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ

2.4 มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency: E) ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์อัตรากำไร(ขาดทุน)ต่อสมาชิก อัตราเงินออมต่อสมาชิก อัตราหนี้สินต่อสมาชิก อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน อัตราการเติบโตของทุนสำรอง อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น อัตราการเติบโตของกำไร และอัตรากำไรสุทธิ (ขาดทุน) โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม ตามตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 มิติที่ 4 การทำกำไรของสหกรณ์

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี					เฉลี่ย 5 ปี
		2561	2562	2563	2564	2565	
กำไร (ขาดทุน) ต่อทุนสมาชิก	บาท	1,221.93	281.80	1,051.13	170.81	458.18	636.77
Peer Group		1,151.91	998.68	911.00	1.095.05	1,095.05	1.050.34
เงินออมต่อสมาชิก	บาท	19,736.63	18,432.94	18,462.93	20,233.36	20,563.18	19,485.81
Peer Group		29,827.06	32,635.99	30,831.34	34,905.16	34,905.16	32,620.94
หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	35,092.70	34,010.95	33,187.77	34,920.21	35,297.98	34,501.92
Peer Group		42,047.59	44,561.40	42,398.33	51,897.86	51,897.86	46,560.61
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	ร้อยละ	38.35	82.78	60.50	89.69	76.85	69.64
Peer Group		63.72	67.81	67.79	63.47	63.47	65.25
อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	ร้อยละ	0.00	(100.00)	0.00	0.00	36.62	(12.68)
Peer Group		3.80	0.78	0.19	5.67	5.67	3.18
อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	ร้อยละ	4.68	(17.05)	(15.07)	(18.58)	0.75	(9.06)
Peer Group		6.93	1.98	2.46	3.94	3.94	3.85
อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	ร้อยละ	54.25	(76.88)	274.01	(84.73)	184.57	66.25
Peer Group		(14.39)	(15.52)	(3.89)	13.78	13.78	(1.25)
อัตรากำไร(ขาดทุน)สุทธิ	ร้อยละ	39.17	9.14	33.20	4.18	6.71	18.48
Peer Group		3.08	2.75	2.80	3.16	3.16	2.99

จากตารางการทำกำไรของสหกรณ์เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม ความเสี่ยงที่สำคัญของสหกรณ์ ได้แก่ อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มโดยบางปีสูงมากซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากค่าใช้จ่ายสำรองหนี้สงสัยจะสูญเนื่องจากสหกรณ์มีหนี้ค้างชำระสูงและดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างชำระสูงด้วย อัตราการเติบโตของทุนสำรองและทุนสะสมอื่นเปลี่ยนแปลงขึ้นลงไม่แน่นอน เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนสะสมต้องหักทุนสำรองชดเชยการขาดทุนที่ผ่านมา

อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิไม่แน่นอนบางปีสูงแต่บางปีต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม เนื่องจากกำไรสุทธิของสหกรณ์ไม่แน่นอนโดยมีผลมาจากการสำรองหนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ และอัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิของสหกรณ์ค่อนข้างสูงโดยเฉพาะปี 2561 และปี 2563 เนื่องจากสหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อเป็นหลัก ต้นทุนเงินทุนของสหกรณ์มาจากดอกเบี้ยเงินรับฝากอัตรา ต้นทุนจึงไม่สูงเมื่อเปรียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มซึ่งทำธุรกิจหลายประเภท ซึ่งในปี 2564 และ 2565 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิของสหกรณ์ลดลงอย่างชัดเจนเมื่อสหกรณ์ขยายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มมากขึ้นแต่ยังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

โดยสรุปการทำกำไรของสหกรณ์ความเสี่ยงที่สำคัญคืออัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม สหกรณ์ยังมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และอัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิของสหกรณ์ในปี 2564-2565 ลดลงแม้ว่าจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยก็ตาม เนื่องจากสหกรณ์ขยายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายซึ่งต้นทุนขาย/บริการของสหกรณ์จะสูงกว่าต้นทุนขาย/บริการจากธุรกิจสินเชื่อ แต่ธุรกิจสินเชื่อสหกรณ์มีอัตราหนี้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระสูง ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการสำรองหนี้สงสัยจะสูญจึงสูง จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเสนอแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์ดังนี้ 1) ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ยังสูงอยู่ควรควบคุมดูแลค่าใช้จ่ายส่วนนี้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และ 2) อัตรากำไรสุทธิ (ขาดทุน) ของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยดูเหมือนดี แต่เนื่องจากสหกรณ์ทำธุรกิจน้อยด้านกว่าสหกรณ์การเกษตรทั่วไป แต่ความเสี่ยงหลักของสหกรณ์ในด้านต้นทุนขาย/บริการ ควรควบคุมในด้านนี้ และความเสี่ยงด้านหนี้ค้างชำระนานและดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างชำระสูง ควรติดตามเร่งรัดหนี้อย่างจริงจังต่อเนื่อง

2.5 มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity: L) ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราหมุนของสินค้า อายุเฉลี่ยของสินค้า และอัตราลูกหนี้ระยะสั้นชำระได้ตามกำหนด โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม ตามตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี					เฉลี่ย 5 ปี
		2561	2562	2563	2564	2565	
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.90	0.88	1.02	1.05	1.09	0.99
Peer Group		1.09	1.09	1.11	1.12	1.12	1.11
อัตราหมุนของสินค้า (ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย)	ครั้ง	9.65	5.09	4.03	5.47	13.89	7.62
Peer Group		19.72	21.73	22.15	22.02	22.02	21.53
อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	37.83	71.78	90.54	66.75	26.28	58.64
Peer Group		18.51	16.80	16.48	16.57	16.57	16.99
อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	ร้อยละ	34.59	12.01	13.53	11.29	62.17	26.72
Peer Group		60.69	61.02	59.81	60.83	60.83	60.64

จากตารางสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม ทุกอัตราส่วนสหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มทุกอัตราส่วนหรือสภาพคล่องต่ำ ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ส่วนใหญ่คือเงินรับฝากจากสมาชิก แม้ว่าสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์จะมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนแต่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนเร็วประเภทเงินสดและเงินฝากธนาคารไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะสั้นและดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับซึ่งไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้เมื่อต้องการ ซึ่งพิจารณาจากอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้นปี 2565 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มเล็กน้อย อัตราหมุนของสินค้าของสหกรณ์ต่ำกว่าเฉลี่ยและอายุเฉลี่ยของสินค้าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าสหกรณ์ขายสินค้าในรอบปีได้น้อยรอบกว่า และสินค้าคงเหลือนานกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

โดยสรุปสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ในทุกอัตราส่วนสหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ซึ่งหมายถึงสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินต่ำนั่นเอง จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเสนอแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์ดังนี้ 1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มเนื่องจากมีหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดต่ำ และมีดอกเบี้ยค้างชำระสูงสหกรณ์ควรเร่งรัดในส่วนนี้ 2) อัตราหมุนของสินค้าน้อยครั้ง

กว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และอายุสินค้าคงเหลือนานกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม สหกรณ์ควรวางกลยุทธ์การตลาดเพื่อขายสินค้าให้เร็วมากยิ่งขึ้นและวางแผนการจำหน่ายสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกมากยิ่งขึ้น และ 3) อัตราลูกหนี้ระยะสั้นชำระได้ตามกำหนดต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ควรติดตามการชำระหนี้ระยะสั้นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.6 มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ (Sensitivity: S) การวิเคราะห์ผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์ในช่วงปีบัญชี 31 มีนาคม 2561 - 2565 โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงและส่งผลกระทบในแง่ลบต่อสหกรณ์สามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.6.1 อัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากของสหกรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการจัดหาเงินทุน และต้นทุนทางการเงินของสหกรณ์ และการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยจึงส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ดังข้อมูลตามตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

หน่วย : ร้อยละ / ปี

รายการ	2561		2562		2563		2564		2565	
	สหกรณ์	ธกส.	สหกรณ์	ธกส.	สหกรณ์	ธกส.	สหกรณ์	ธกส.	สหกรณ์	ธกส.
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก										
เงินฝากออมทรัพย์	2.00	0.50	2.00	0.50	2.00	0.50	2.00	0.50	1.50	0.25
เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	3.00	1.10	3.00	1.10	3.00	1.00	3.00	0.70	2.50	0.45
เงินฝากสัจจะออมทรัพย์	2.50	-	2.50	-	2.50	-	2.50	-	2.00	-
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้										
เงินกู้ระยะสั้น										
ลูกหนี้ชั้น 1	7.50	7.00	7.50	7.00	7.50	6.875	7.50	6.625	7.50	6.625
ลูกหนี้ชั้น 2	8.00	*	8.00	*	8.00	*	8.00	*	8.00	*
ลูกหนี้ชั้น 3	9.00	*	9.00	*	9.00	*	9.00	*	9.00	*
ลูกหนี้ชั้น 4	10.00	13.00	10.00	13.00	10.00	12.875	10.00	12.625	10.00	12.625

หมายเหตุ*อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว กำหนดอัตราเท่ากัน

จากตารางอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์สูงกว่าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งในด้านเงินรับฝากมีผลดีต่อสหกรณ์สมาชิกจะยังคงฝากสหกรณ์อยู่แต่ต้นทุนเงินทุนของสหกรณ์ย่อมจะสูง ในส่วนของอัตราดอกเบี้นเงินกู้ของสหกรณ์สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของธนาคารยกเว้นลูกค้าชั้น 4 สมาชิกสหกรณ์ส่วนหนึ่งเป็นลูกค้าธนาคารด้วยสามารถขอสินเชื่อจากธนาคารได้มากกว่า

2.6.2 คู่แข่งขัน สหกรณ์มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่งขัน โดยในส่วนของธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งมีคู่แข่งขันที่เป็นสถาบันการเงินที่มีทุนดำเนินงานจำนวนมาก มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการการเงิน มีรูปแบบและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายตรงตามความต้องการ สหกรณ์จึงได้รับผลกระทบจากคู่แข่งขันมากขึ้น และสหกรณ์ยังต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนและเทคโนโลยีจากสถาบันการเงิน และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์

มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่งในด้านการกำหนดราคาสินค้า เนื่องจากคู่แข่งสามารถกำหนดราคาสินค้าตามการเปลี่ยนแปลงของภาวะตลาดได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สมาชิกสหกรณ์เลือกที่จะซื้อสินค้าจากคู่แข่งขันบางราย

2.6.3 สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมาทำให้สมาชิกมีรายได้ลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดและในอนาคตได้ และทำให้ความสามารถในการซื้อสินค้าของสมาชิกลดลง ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเสนอแนวทางการบริหารการเงินของสหกรณ์ดังนี้ 1) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ยังสูงกว่าของธนาคารมาก สหกรณ์อาจจะปรับลดลงได้บางส่วนเพื่อลดต้นทุนของสหกรณ์แต่ต้องสร้างความน่าเชื่อถือมากขึ้นหรือใช้กลยุทธอื่นเพื่อคงหรือเพิ่มเงินรับฝาก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ยังสูง สหกรณ์อาจจะปรับลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อลดภาระแก่สมาชิกซึ่งจะสามารถชำระหนี้ได้และสมาชิกมาขอสินเชื่อเพิ่มขึ้น 2) ผู้บริหารสหกรณ์ควรปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารสหกรณ์เชิงรุกชูจุดเด่นความเป็นสมาชิกสหกรณ์มาสร้างความร่วมมือในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ให้มากขึ้น และ 3) สหกรณ์ควรมีมาตรการสนับสนุนการเพิ่มรายได้หรือลดรายจ่ายแก่สมาชิก เพื่อลดผลกระทบในการดำเนินงานของสหกรณ์

อภิปรายผล

การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด สามารถอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ สหกรณ์มียอดขาย/บริการที่เพิ่มขึ้น แต่ต้นทุนขาย/บริการเพิ่มมากขึ้นด้วย รายได้เฉพาะธุรกิจลดลงในขณะที่ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ลดลงแต่ละลดไม่มาก จึงมีผลทำให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ลดลง ความเสี่ยงสำคัญของสหกรณ์คือ 1) ต้นทุนขาย/บริการที่สูงขึ้นในธุรกิจผลิตสินค้าปุ๋ยผสม 2) รายได้จากดอกเบี้ยเงินให้กู้ไม่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการมีการเพิ่มการให้สินเชื่อไม่มากและค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยังคงสูง ทั้งนี้เนื่องจากสหกรณ์ขยายธุรกิจใหม่ซึ่งยังไม่คุ้นเคยกับการดำเนินงานในธุรกิจนี้

ในส่วนฐานะการเงินของสหกรณ์ ความเสี่ยงที่สำคัญคือ 1) การให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นไม่มากอาจจะมาจากสมาชิกมีหนี้ค้างชำระนานอยู่แล้ว และดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับยังมีจำนวนมาก 2) หนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงจากเงินรับฝากที่มีจำนวนมากสหกรณ์จำเป็นต้องสำรองเงินสดและเงินฝากธนาคารไว้จำนวนมากโอกาสนำเงินไปสร้างรายได้อื่นจะน้อยลง ส่วนธุรกิจสินเชื่อสหกรณ์มีปัญหาหนี้ค้างชำระนานจึงไม่สามารถขยายธุรกิจได้นั่นเองและนโยบายกรมตรวจบัญชีเคร่งครัดการสำรองหนี้สงสัยจะสูญตามกฎหมายอย่างจัง และส่วนของเงินรับฝากสหกรณ์จำเป็นต้องคงดอกเบี้ยเงินรับฝากในอัตราส่วนเพื่อคงเงินฝากจากสมาชิกเพื่อรักษาสภาพคล่องของสหกรณ์และแข่งขันกับภายนอกด้วย

2. สัญญาณเตือนภัยและแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ในมุมมอง 6 มิติ **มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง** ความเสี่ยงความเพียงพอต่อความเสี่ยงของสหกรณ์มาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์สูงมากพิจารณาในแง่ของสหกรณ์หารายได้มาต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝากก่อนเป็นลำดับแรกถือว่าเป็นต้นทุนเงินทุนของสหกรณ์ **มิติที่ 2 คุณภาพของ**

สินทรัพย์ คุณภาพของสินทรัพย์ของสหกรณ์เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยของกลุ่ม สหกรณ์มีอัตราการค้างชำระของลูกหนี้สูงมากเป็นความเสี่ยงที่สหกรณ์ต้องดำเนินการแก้ไขเร่งด่วนและแม้สหกรณ์จะมีโครงการปรับโครงสร้างหนี้แต่จะมีผลดีในระยะสั้น ส่วนระยะยาวอาจจะมีอัตราการค้างชำระของลูกหนี้สูงขึ้นได้ **มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร** ขีดความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์ อัตราการเติบโตของธุรกิจของสกรณ์ต่ำมากและต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากตั้งแต่ปี 2561 -2563 เนื่องมาจากธุรกิจหลักของสหกรณ์คือการให้สินเชื่อแก่สมาชิกและผลจากอัตราการชำระของลูกหนี้สูงมากและอัตราดอกเบี้ยค้างชำระสูงมากด้วย สหกรณ์จึงไม่สามารถขยายการให้สินเชื่อเพิ่มได้ แต่มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นในปี 2564 และ 2565 เนื่องมาจากการปรับโครงหนี้เงินกู้ของสมาชิก และสหกรณ์ขยายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น และขยายธุรกิจผลิตปุ๋ยผสมด้วย และ **มิติที่ 4 การทำกำไร** การทำกำไรของสหกรณ์ความเสี่ยงที่สำคัญคือ 1) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม สหกรณ์ยังมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และ 2) อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิของสหกรณ์ในปี 2564-2565 ลดลงแต่ว่าจะสูงกว่าค่าเฉลี่ย เนื่องจากสหกรณ์ขยายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายซึ่งต้นทุนขาย/บริการของสหกรณ์จะสูงกว่าต้นทุนขาย/บริการจากธุรกิจสินเชื่อแต่ธุรกิจสินเชื่อสหกรณ์มีอัตราหนี้ค้างชำระและดอกเบี้ยให้เงินกู้ค้างชำระสูง ค่าใช้จ่ายในการสำรองหนี้สงสัยจะสูญจึงสูง ทั้งนี้เป็นไปตามลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรโดยทั่วไป ที่ประสบปัญหาหนี้ค้างชำระจำนวนมากและอัตราดอกเบี้ยค้างชำระจำนวนมากด้วยซึ่งจะเกี่ยวเนื่องกันตั้งแต่มิติที่1 ถึงมิติที่ 4

มิติที่ 5 สภาพคล่อง สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ในทุกอัตราส่วน สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มทุกอัตราส่วน เป็นผลสืบเนื่องมาจากการขาดทุนสะสมจากการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ก่อนปี 2561 ซึ่งส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของสมาชิกสหกรณ์ด้วยจึงมีผลต่อการมามีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในทุกด้าน และผลการธุรกิจสินเชื่อที่เป็นธุรกิจหลักมีปัญหามานาน

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ ได้แก่ 1) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์สูงกว่าของธนาคาร ธ.ก.ส. ด้านเงินรับฝากมีผลดีต่อสหกรณ์สมาชิกจะคงฝากสหกรณ์อยู่ แต่ต้นทุนเงินทุนของสหกรณ์ย่อมจะสูง ในด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์สูงอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร ซึ่งเป็นความจำเป็นของสหกรณ์ต้องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงกว่าธนาคารเพื่อดึงเงินฝากเดิมให้คงอยู่เพื่อรักษาสภาพคล่องของสหกรณ์ และเป็นต้นทุนที่สูงของสหกรณ์จึงทำให้สหกรณ์ต้องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงกว่า 2) คู่แข่งขันด้านสินเชื่อและธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีความเชี่ยวชาญสูงกว่าสหกรณ์ เนื่องจากเป็นข้อจำกัดหนึ่งของผู้บริหารสหกรณ์โดยคณะกรรมการความคล่องตัวและความสามารถในการตัดสินใจจำกัด และ 3) สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้สมาชิกมีรายได้ลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ในช่วงที่มีการแพร่ระบาด และในอนาคตทำให้ความสามารถในการซื้อสินค้าของสมาชิกลดลง ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์มาก่อนและด้วยความสามารถของสหกรณ์จึงอาจจะมีมาตรการสนับสนุนสมาชิกได้ไม่มาก

ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด มีข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ ซึ่งมีผลต่อสัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์ดังนี้

1. สหกรณ์มียอดขาย/บริการที่เพิ่มขึ้น แต่ต้นทุนขาย/บริการเพิ่มมากขึ้นด้วย รายได้เฉพาะธุรกิจลดลง ในขณะที่ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ลดลงแต่ละลดไม่มาก จึงมีผลทำให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ลดลง สหกรณ์ควรดำเนินการดังนี้ 1) ควบคุมต้นทุนขาย/บริการที่สูงขึ้นในธุรกิจผลิตสินค้าปุ๋ยผสมให้อยู่ในระดับที่ต่ำลงโดยอาจจะศึกษาเปรียบเทียบสหกรณ์อื่นที่ทำธุรกิจนี้เพื่อเป็นแนวทางการจัดการต้นทุนและต้องวางแผนการผลิตปุ๋ยผสมให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก/ลูกค้า และ 2) สหกรณ์ควรขยายการให้สินเชื่อเพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการชำระหนี้ได้ตามกำหนดต่ำหนี้ค้างชำระนานสมาชิกจึงอาจไม่สามารถกู้ยืมเพิ่มได้ และควรมีแผนลดค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจโดยเฉพาะค่าสำรองหนี้สงสัยจะสูญจากธุรกิจสินเชื่อ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีและควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้มีประสิทธิมากขึ้น โดยต้องมีการวางแผน ติดตามควบคุมการดำเนินงานทุกเดือน

2. การให้สินเชื่อเพิ่มขึ้นไม่มากอาจจะมาจากสมาชิกมีหนี้ค้างชำระนานอยู่แล้วและดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับยังมีจำนวนมาก สหกรณ์ควรวางติดตามหนี้และดอกเบี้ยค้างชำระเพื่อสมาชิกจะได้สามารถขอสินเชื่อเพิ่มได้อีก หรืออาจจะต้องผ่อนปรนเงื่อนไขการให้สินเชื่อสำหรับสมาชิกชั้นดีที่จะสามารถขอสินเชื่อได้เพิ่มและถึงสหกรณ์อาจจะต้องวางแผนรับสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นโดยเน้นสมาชิกที่มีคุณภาพเพื่อเพิ่มปริมาณธุรกิจ

3. หนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงจากเงินรับฝากที่มีจำนวนมาก สหกรณ์จำเป็นต้องสำรองเงินสดและเงินฝากธนาคารไว้จำนวนมากโอกาสนำเงินไปสร้างรายได้อื่นจะน้อยลง สหกรณ์มีเงินรับฝากจากสมาชิกจำนวนมากแต่มิได้เพิ่มขึ้นเนื่องจากสมาชิกรายใหญ่ลาออกและถอนคืนเงินรับฝาก สหกรณ์ควรเพิ่มเงื่อนไขการฝากเงินที่จูงใจให้ผู้ฝากคงอยู่และเพิ่มจำนวนมากขึ้น แต่ต้องระวังเรื่องต้นทุนเงินรับฝากและการนำเงินฝากไปให้สินเชื่อที่มีคุณภาพด้วย

4. สหกรณ์สำรองเงินสดและเงินฝากธนาคารสูงทำให้สภาพคล่องของสหกรณ์ดีแต่เสียโอกาสการสร้างรายได้ สหกรณ์ควรวางแผนเงินสดและเงินฝากธนาคารให้สอดคล้องกับปริมาณเงินหมุนเวียนของสหกรณ์โดยจัดทำงบประมาณเงินสดเป็นประจำ

5. ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ลดลงจากการที่สมาชิกลาออกจำนวนหนึ่งและผลจากการขาดทุนสะสมทำให้ทุนสำรองของสหกรณ์เพิ่มไม่มากและสหกรณ์ควรจำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกเดิม เพื่อลดการลาออกและขยายการรับสมาชิกเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2548). คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์เศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร.กรุงเทพมหานคร: สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2564). ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญเฉลี่ยของสหกรณ์การเกษตร ปี 2561 – 2564. วันที่ 9 เมษายน 2566 สืบค้นจาก https://cad.go.th/more_news.php?cid=2341&filename=index, 2564

สหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด. (2565). รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์การเกษตรทับปุด จำกัด ปี 2562-2565.